

NORDØSTGRØNLANDSK KOMPAGNI

NANOK

Rosenhøjvej 10
DK-8410 Rønde
www.xsirius.dk

Feltrapport fra rejsen til Nordøstgrønland 2017

Viva Villaen!

Det var ved at være absolut sidste udkald for et af dansk-grønlandsk ekspeditionshistories mest markante mindesmærker: "Villaen"; bygget i Danmarkshavn i 1906 af Danmark-ekspeditionen. Efter års omfattende forberedelser lykkedes det i sommeren 2017 for et Nanok-hold at sikre denne ikoniske bygning efter anvisning fra Grønlands Nationalmuseum. Desuden har to andre Nanok-hold færdiggjort indretningen af Tolvmandsbarakken på Ella Ø, istandsat to hytter i Store Sødal samt tilset og repareret en lang række hytter i både Daneborg og Ella Ø regionerne. Læs mere om dette og meget andet i denne rapport.

27. feltrapport

Indledning

Nordøstgrønlandsk Kompagni Nanok har i år gennemført sin 27. feltsæson. En vellykket sæson, hvor vore felthold hver for sig har gennemført omfattende programmer.

Nanok-holdets ni deltagere ankom samlet til Nordøstgrønland den 9. august og blev straks derefter opdelt i tre mindre hold, et med base i Danmarkshavn, et i Daneborg og et på Ella Ø. Tre uger senere mødtes de tre hold igen på Daneborg, hvorfra turen i samlet flok gik tilbage til Danmark.

Nanok har i de senere år sat fokus på bevarelsen af nogle af de mest navnkundige bygninger fra den dansk-grønlandske ekspeditionshistorie, herunder Ørnereden og Tolvmandsbarakken på Ella Ø, Dødemandsbugten på Clavering Ø, Alabamahuset på Shannon Ø og i år Villaen i Danmarkshavn. Hermed er disse helt enestående og bevaringsværdige bygninger blevet sikret mange år fremover. En kendsgerning, som glæder os meget i Nanok.

Der er også blevet afsat tid og midler til fortsat at renovere endnu flere af de små fangsthytter. I år blev der fx istandsat to småhytter i Store Sødal, efter opfordring fra Zackenberg-forskningsstationen, således at disse hytter fremover kan fungere som shelters for forskere under deres feltarbejde i området. En ekstra sikkerhed mod det lunefulde arktiske vejrlig.

Først og fremmest en meget varm tak til vores trofaste hovedsponsor, Aage V. Jensens Fonde, for aldrig svigtende tillid og støtte. Det er i år 20 år siden, at fonden begyndte at støtte Nanoks frivillige og non-profit arbejde i Nordøstgrønland. En støtte, der har eksisteret ubrudt lige siden. Uden en sådan kontinuerlig støtte kunne Nanok ikke gennemføre sit arbejde, der ofte kan være logistisk udfordrende og kræve års forberedelser.

I forbindelse med renoveringen af Villaen i Danmarkshavn har vi i år modtaget særskilt økonomisk støtte fra TELEPOST. Desuden imødekomme praktisk bistand fra personalet på Vejrstation Danmarkshavn – endda ydet i deres fritid. Nanok takker meget for såvel økonomisk som praktisk bistand.

Vi skylder også en særlig tak til en række af Forsvarets enheder og enkeltpersoner, for godt samarbejde og for beredvillig hjælp med at løse diverse logistiske udfordringer. Mange forskellige enheder har bidraget undervejs, herunder Arktisk Kommando, Slædepatruljen Sirius, Stations- og Patruljetjenesten Grønland, Forsvarets Vagt Mestersvig samt Søværnets inspektionsskibe.

En varm tak også til Inge Bisgaard ved Grønlands Nationalmuseum i Nuuk for altid velvillig samarbejde og kyndig bygningsfaglig vejledning.

Også en stor tak til logistikere og forskere ved både Daneborg og Zackenberg forskningsstationerne for imødekomme hjælp og samarbejde.

Der skal også rettes en meget varm tak for den store støtte, som familie og venner yder udsendte Nanok'ere, der bruger mindst en hel sommerferie på at arbejde for Nanok. Det betyder utroligt meget for den enkelte Nanok'er med en sådan opbakning og forståelse fra hjemmefronten.

Mange tak også til den store personkreds, der fortsat viser positiv interesse for vort arbejde og støtter dette. Til slut en varm tak til alle vore øvrige gode samarbejdspartnere samt til de mange private og offentlige myndigheder, der på forskellige måder har ydet positive bidrag til at muliggøre vort arbejde.

På Nanoks vegne

Peter Schmidt Mikkelsen

Feltrapport for "Villa-holdet" 2017

Opgaver

Villa-holdet havde følgende opgaver:

- at gennemføre kulturhistorisk sikring af "Villaen" / "Danmarksminde" i Danmarkshavn efter anvisning fra Grønlands Nationalmuseum og Nanok
- at etablere et Nanok depot i Danmarkshavn
- at klargøre for Nanok-ekspeditionen (til Hvalrosodden) 2019

Villa-holdet

Jens Chr. W. Gotfredsen (Sirius '77), tømrer
Asger L. Nielsen (Sirius '77), maskinmester
René R. Lauritzen, tømrer
Niels B. W. Gotfredsen, tømrer

Opgaven

Villa-projektet bestod fortrinsvis i at forhindre indtrængning af sne og vand året rundt. Gennem de sidste mange år har klimaet tæret hårdt på bygningens skal og træværk. Tidligere rapporter, en fra Nanok i 2006 og en senere fra Grønlands Nationalmuseum, lå derfor til grund for planlægningen af sommerens opgave.

Nanok har indkøbt materialer og proviant i foråret 2017 og sendt disse med skib til Danmarkshavn (DMH), hvor udfordringen er, at der kun anløber skib hvert andet år. Allerede i 2016 blev der leveret gulvbrædder med inspektionsskibet "Triton" til DMH samt transporteret værktøj og våben fra Nanok-depotet i Daneborg. Det betød, at vi ved ankomsten den 10. august kunne kaste os over opgaven med det samme.

Ankomst og opstart

Rejsen gik planmæssig indtil vi nåede DMH, hvor vi kom ti minutter for sent, idet tågen lige havde lagt sig som et tæppe, stationen var blevet fejlet ind under. Alternativt landede vi og overnattede ved Sirius'

Villaen i 1907. Bemærk rensdyrgeviret på gavlen i husets sydside. I baggrunden ses ekspeditionsskibet "Danmark" i vinterhavn.

"Soranerhytte", inden vi næste dag trygt landede ved DMH, hvor tågen atter var drevet til havs.

Samme aften inspicerede vi Villaen og konstaterede straks, at den var noget mere angrebet af råd, end det havde været muligt at konstatere inden der blev åbnet op.

Der var blevet gjort et godt stykke arbejde med at optø isen og udtørre Villaen af personalet ved DMH. Derfor kunne vi allerede næste dag gå i gang med at undersøge forholdene og lægge en plan for de kommende godt tre ugers indsats.

Vi startede med at gennemfotografere Villaen og tømme den for alle løse dele og gemme alt dette til en senere genplacering.

Prioriteringen

Første prioritet var at etablere et totalt stop for vandindtrængning; det vil sige væggene mod nord, syd og vest. Derfor blev arbejdet med "Observatoriet" og de to "containere" i første omgang sat i bero.

I håb om at kunne bevare så meget som muligt af de originale bygningsdele, gik vi meget forsigtigt til værks med at fjerne volderne rundt om bygningen. Der var ca.

Villaen før og efter renoveringen. Facaden set fra syd.

Villaen før renoveringen. Set fra nord, vest og øst.

20 m³ som skulle fjernes. Til det groveste fik vi hjælp af en gravemaskine fra DMH. Vi bevarede bunden af stensætningen, så vi ikke ændrede på den oprindelige placering. Herefter kom en meget møjsommelig proces med udgravning langs væggene, der hele tiden afslørede mere og mere råddent træ, som stort set smuldrede væk mellem fingrene.

Vi stod nu over fra en utrolig svær beslutning og dommen blev hård og ubarmhjertig. Hvis vi skulle redde bygningen fra total forfald måtte vi foretage en større udskiftning af væggene end vi overhovedet havde kunnet forestille os. Samtidig fik vi afgjort, hvad der måtte gøres i selve Villaen, den ældste del af Danmark-ekspeditionens oprindelige, fine bygning, der heldigvis på mange måder har klaret sig godt gennem årene, selv med skiftende brugere lige fra videnskabsfolk til fangstmandsbesøg fra både Norge og Danmark.

Gulvplankerne

Nu måtte gulvplankerne stå prøven. De måtte fjernes, så vi kunne komme ned og grave sandet væk rundt om gulvstrøerne, der lå begravet i en opfyldt pude af meget fugtigt sand. Denne konstruktion har hjulpet til, at det ikke trak ind under gulvet, hvor man fra start ikke havde bygget bislagene. På de gamle fotos kan man tydeligt se, at der blev bygget stenvægge op ad siderne, så et behov for at sikre varme i hytten må hurtigt have meldt sig, da ingen form for isolation var benyttet.

Desværre har de mange år med vandindtrængning,

stort set fra begyndelsen, ødelagt så meget træværk, at der kun med stort besvær kunne bevares lidt over halvdelen af de gamle gulvplanker. Efter at gulvstrøerne blev fritlagt, blev alle brugbare planker genanvendt og resten blev erstattet af nye, solide fyrretræsplanker.

Vi fortsatte nogle dage med at have varmekanonen til at udtørre Villaens hovedrum. Efterhånden som vi fik åbnet op rundt omkring i bislaget, kom der rigtig god gang i udtørringen af jord og tømmer.

Det færdige gulv blev afsluttet af nye, brede fodlister, der blev malet sort som dørkarm og gerigter allerede var.

Der blev lavet et omfangsdræn af sten og skærver, så evt. vand vil kunne sive ud gennem volden. Den blev bygget, så der forhåbentligt ikke kan komme hverken lemming eller hermelin ind og bosætte sig under gulvet.

Sydvæggen - facaden

Den sydlige væg blev blotlagt og frem for dagens lys kom nogle klinkbrædder som viste, at der var foretaget en renovering på et tidligere tidspunkt, idet de var smurt ind i "grønt kobber". Der var ingen vindspærrer på ydersiden til at beskytte træet.

Indvendigt var der under vinduet udskiftet nogle lodrette beklædningsbrædder med en krydsfinerplade, der var malet hvid og som vi lod forblive uberørt.

Stolperne blotlagde vi op i 40 cm højde og efter at

Volden under udgravning. T.v. Sten og tørv fjernes skånsomt med håndkraft. I midten. Præcisions gravemaskinearbejde hjælper med at fjerne jorden. T.h. Forsigtigt fjernes jorden, som undersøges for gamle, historiske sager.

Udgravningen langs væggene afslørede mere og mere råddent træ, som stort set smuldrede væk mellem fingrene.

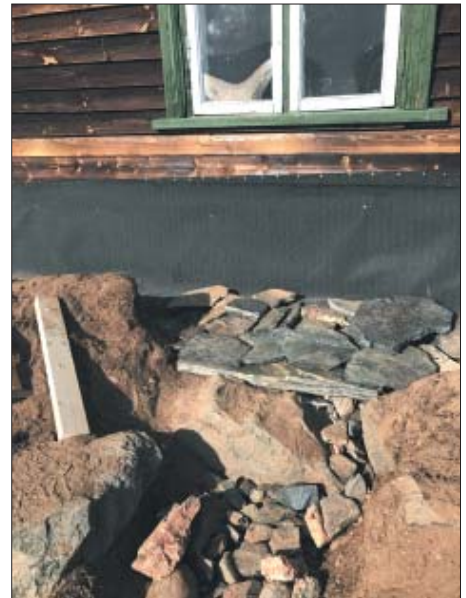
Der var råd og forfald i væggenes nederste dele.

Gulvbjælkerne graves fri i den del af gulvet, der er brækket op. Mange af plankerne smuldrer.

Gulvet går ud under væggen og færdigt gulv.

T.v. Det færdige gulv og fodlister. T.h. Dræn fra gulvet ført gennem volden.

have rensset for rustne søm og råddent træ blev nye stykker tømmer lagt ind i konstruktionen for at erstatte det træ, som nogle steder smuldrede mellem fingrene på os. Den lodrette vægbeklædning i inderrummet var overalt meget medtaget af råd og for at understøtte væggen monterede vi krydsfiner inde i væggen, så vi senere kunne fæstne fodlisterne.

Der blev monteret vindpap og ny klinkbeklædning. For at give et udseende af gammel træ, brændtes overfladen med en gasbrænder. Fordelen herved er, at behandlingen samtidig lukker porerne i overfladen, hvorved træets levetid forlænges.

Den del af Villaen med den oprindelige gavltrekant var ikke tæt og den renoveres med vindpap og klinkbrædderne blev ført helt til tops.

Navneskiltet "Danmarksminde" genetableres uændret. Der hænger et identisk, ældre skilt inde i Villaen med en længere forklaring om hændelsesforløbet for udskiftningen.

Sydvæggen består yderligere af en "container-væg" mod øst, som blev beklædt med et lag vindspærre og endnu et lag 1x4 forskalling forskudt uden på de gamle brædder. Disse brædder overfladebehandlede vi også med gasbrænder, for at de skulle se gamle ud.

Vestenden af Sydvæggen med døren var ganske uholdbar og fik en gang vindspærre med en ny bræddevæg yderst, bestående af 1x4 forskalling. Brædderne fik et savsnit på midten og over alle samlinger, så det mest muligt lignede den bestående væg. Der beklædes med underpap uden på brædderne ud mod jordvolden.

Bislaget ved hovedindgangen blev hurtigt en større udfordring. Under tørreprocessen blev vi enige om at rydde op i den gamle bund, der ikke var helt intakt og lægge nye skærver ind, så der blev en solid bund at gå på.

T.v. og i midten: De rådne stolper under vinduet. T.h. Det nye tømmer gasbrændes for at give det et autentisk udseende.

T.v. Kasserne i volden. T.h Taget understøttes.

Vestvæggen

Det lod sig ikke gøre at bevare den vestlige væg ved blot at bygge en ny væg uden på den gamle. Vestsiden var bygget op af kasser fra ”Conserves-fabrikken”. De lå stablet på siderne med åbningen udad og fyldt med jord og sten. Der var ingen form for afskærmning mod regnen, som derfor havde frit løb lige ned fra taget og ind i bislaget. Volden var her våd og træet så porøst, at vi hurtigt måtte understøtte hele taget, der ellers ville dratte sammen.

Fodremmen var dog stadig brugbar og vi genanvendte de fleste stolper i den ny konstruktion. De solide fyrretræsplanker, med fer og not, blev anvendt til den ny vægbeklædning. Underpap monteredes med største omhu, så ingen flammer ved påsvejsningen af overpappet fik en chance for at antænde det gamle træ, der ellers kunne virke som en forsinket tændsnor, idet den lå og ulmede og hvor et vindpust kunne starte en frygtelig katastrofe.

Langs væggen byggede vi igen dræn af skærver og lagde en gang underpap i bunden og overpap på toppen. Vi brændte overpap på i lodrette fag, fyldte et lag jord på og så igen en gang pap for at lede vandet ud og væk fra væggen. Herover kom den ny vold.

Nordvæggen

De første 250 cm fra vest gennemgik samme manøvre som vestvæggen. Her var der hul i volden og smeltevand fra nordskråningen har haft frit løb ind i bislaget. Resten af væggen fik vi gravet fri ned til grundfjeldet og nogle steder dybere ind inde i bislaget. Brædderne bestod af mange størrelser og af diskutabel kvalitet. Ligeledes var det et kaos af vinkler og udbygninger, så vi måtte have alt tagpap afmonteret og efterfølgende gennemrenovere væggen. Vi sømmede nyt underpap på og lod den gå 70 cm ud fra væggen mod undergrunden. Oven på dette fyldte vi skærver af knytnevæstørrelse med en top af mindre skærver. Ovenpå dette lod vi igen overpappen gå ca. 70 cm ud. De steder, hvor vi havde blotlagt klippen, blev der smurt asfaltprimer på og pappen blev svejset direkte herpå. Ovenpå skærvebunden blev stensætning og jordvold etableret.

Observatoriet var ikke så medtaget på Nordsiden. Her er dog en fordybning, der blev lavet om til et tæt bassin af tagpap. Her beklædte vi bundremmen med underpap og nye klinkbrædder op i ca. 30 cm højde.

Den ny væg med gulvbrædder, dræn af skærver og tagpap.

Nordvæggen renoveres.

Østvæggen

Den østlige væg består fortrinsvis af observatoriet og en bagdør ind til mellemgangen. Døren fra mellemgangen og ud i det åbne restaureredes og blev igen brugbar. Nu kan den åbnes udefra og lukkes med to vandrette bomme, der hjælper til med at holde den på plads. Der blev foretaget en total renovering af væggen omkring døren, som ellers var meget utæt.

Østvæggen blev gravet fri og her viste bundremmen sig at være temmelig medtaget og ligeledes stolperne på de nederste 25 cm. Der blev lagt nyt tømmer ind og der blev tætnet med pap inden nye klinkbrædder monteredes. Jordvolden blev genetableret med dræn af skærver. Yderst blev der sømmed underpap med en strimmel overpap brændt på som afslutning.

Loftlemmen.

T.v. og i midten: Østvæggen før og efter renovering. T.h. Den færdige væg med bagdøren.

Indvendigt i observatoriet fejede vi gulvet og en nærmere gennemgang af materialerne viste, at det er let fugtigt, men tilstrækkelig tørt, nu det er blevet tørret og ikke skal anvendes til andet end fremvisning. Der er totalt mørkt derinde, så man kan kun arbejde med en lyskilde ved hånden.

Taget

Om tagpapbelægningen har vi fået oplyst, at den er blevet fornyet i 2008 og den så heldigvis godt ud. Vi er helt trygge ved at lade den blive som den er. Der var mærker efter bjørneklør, som er trængt igennem ved bislaget. Det blev dog hurtigt repareret.

Sternbrædderne blev genanvendt og sat op på samme steder som før.

Loftlemmen fik en højere opkant og ny lukkeanordning med kiler, der gør den helt tæt.

Containerne

De to "containere" blev integreret med bygningen for at undgå, at der lægger sig sne i mellemrummene, så tøsne og regnvand kan trænge ned langs ydervæggen, hvor den mørner tømmeret under jordhøjde, ligesom på sydsiden, hvor der var tydeligt råd i inderbeklædningen.

De oprindelige indgange fra mellemgangen ved observatoriet blev genetableret. Der har i mange år hersket uvished om, hvad indholdet i containerne kunne være, da alle åbninger hidtil har være spærret.

Lidt skuffende viste det sig, at der ikke var andet end savsmuld, lidt bindetråd, brædestumper og jordstøv. Arbejdet med at tætte fortsatte og krævede en del opfindsom håndværkersnilde.

Volden

Overfladen af den omgivende jordvold var blevet meget tør som resten af landskabet denne sommer. Men et spadestik dybere og ind mod væggen var den stadig meget fugtig. Især vestvolden var fugtig, idet vandet fra taget kunne løbe direkte ned og blive opsuget af jorden, som er mere sand end jord. Resten af vandet løb, som beskrevet, tidligere uhindret ind i bislaget. Herfra har det haft adgang til mellemgangen og videre ind under gulvet på midterhuset.

Alt jord blev fjernet, så vi havde godt 70 cm at bevæge os på og her monteredes pap og byggedes dræn til at lede smeltevandet rundt om og væk fra bygningen. I jorden, der blev genanvendt, fandt vi bambusstykker, rustent jern, patronhylstre, glasskår og kæber og ribben efter sæl.

Selve genetableringen af volden med sten og tørv foregik alene med håndkraft, således at der blev kræset for detaljen med at holde vandet væk fra hytten. Det var så heldigt, at der viste sig en klipperyg, der løber parallelt med bygningens nordside. Den udnyttede vi og fik sat jord og tørv i en bred ramme, som smeltevandet først skal passere, inklusiv de tre lag pap og drænet, før det kan nå frem til hyttens fodrem. Da

T.v. og i midten: Taget over containerne. T.h. Mellemgangen med åbningen ind til containerne.

Huset og volden før (t.v.) og efter.

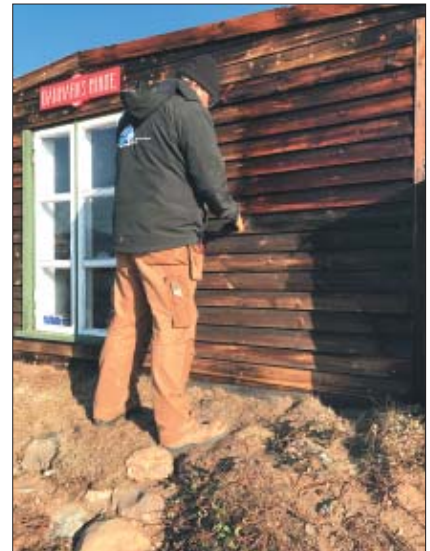
jordvolden vil være bundfrossen størstedelen af smeltevandsperioden, burde der derfor ikke kunne trænge vand ind denne vej.

Vinduet

Vinduet i facaden var i udmærket stand. Der blev monteret nogle vinkler, som vi fandt i gruset udenfor

Geviret repareres og monteres.

T.v. Vinduet. I midten: Hoveddøren. T.h. Afsluttende malerarbejde.

og grebene blev strammet, så det blev tæt. Vinduet blev spartlet med trækit og smurt med linolie grunder.

Hoveddøren

Husets hoveddør fik et tiltrængt løft. Selve dørfladen blev forstærket, huller udluset og der blev monteret nyt, håndsmedet dørgreb, så man også kan lukke døren indefra. Karmen blev forstærket og råddele i bunden udskiftet.

Geviret

Rensdyrgeviret, som vi kender det fra et gammelt foto fra 1907 af Villaen, hvor det sidder på gavlen, fandt vi i flere dele på jorden udenfor. Det blev renoveret og genmonteret.

Udvendig og indvendig efterbehandling

Alt udvendigt træværk blev efterbehandlet med linolie grunder. Efter anbefaling fra Grønlands Nationalmuseum forblev de indvendige overflader og interiør uden malerstandsættelse, således at det autentiske udtryk mest mulig er bevaret.

Afslutning

Vi sender en meget stor tak til Telestation Danmarkshavn, såvel stationsleder som personale for lån af materialer, redskaber, indkvartering og delvis forplejning under vores ophold. Mange tak især for de hyggelige og kammeratlige samtaler, som I gav plads til i en ellers travl hverdag og for gode forslag, som I ikke var bange for at dele med os.

René - Asger - Jens Chr. - Niels

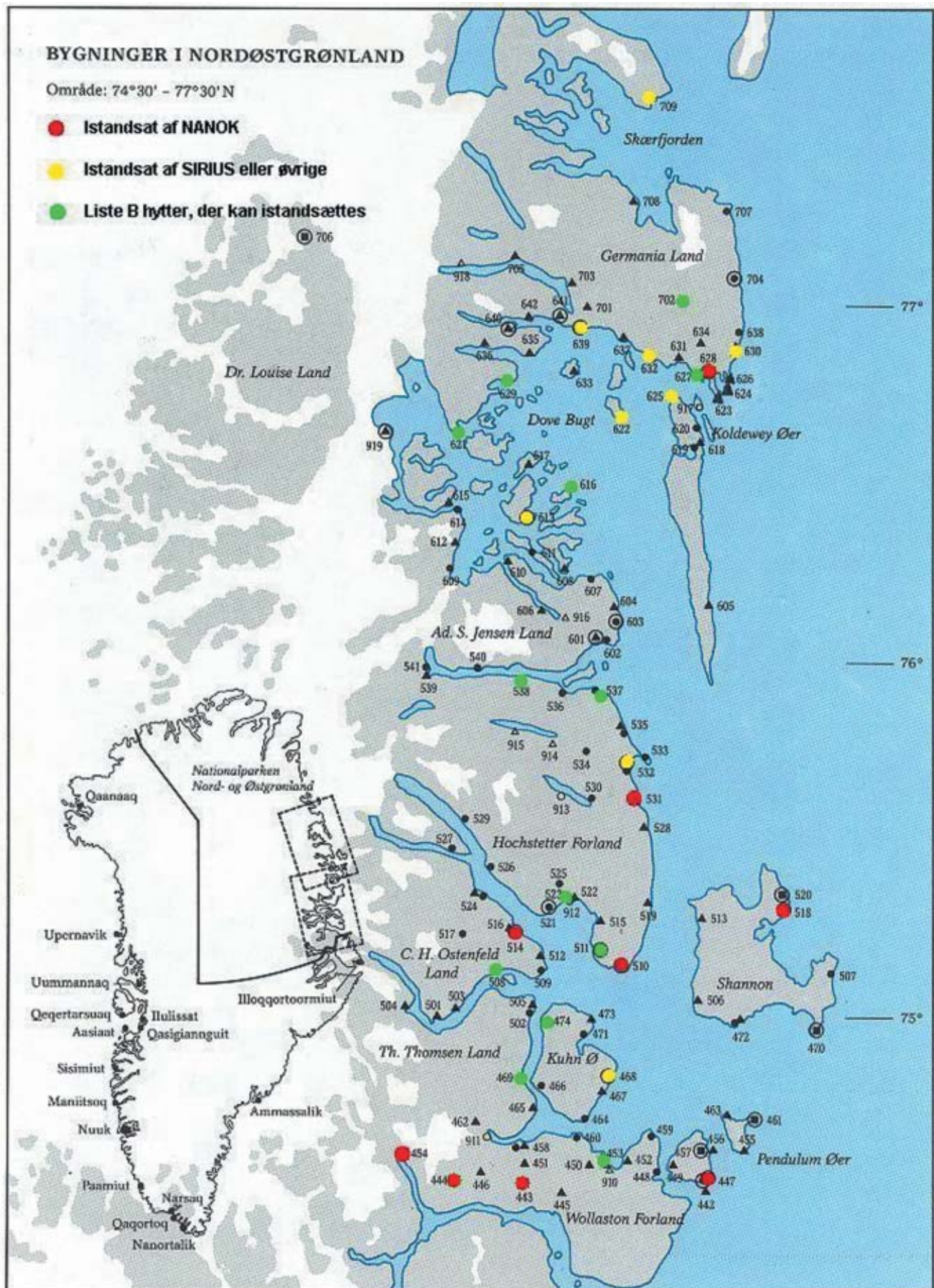
T.v. Fire fangstmænd udenfor Villaen i 1919. T.h. Fire Nanokmænd udenfor Villaen i 2017.

Telestation Danmarkshavn set fra vest. Villaen ligger i forgrunden ved foden af det lille næs foran telestationen.

Dyreliv i og omkring Danmarkshavn.

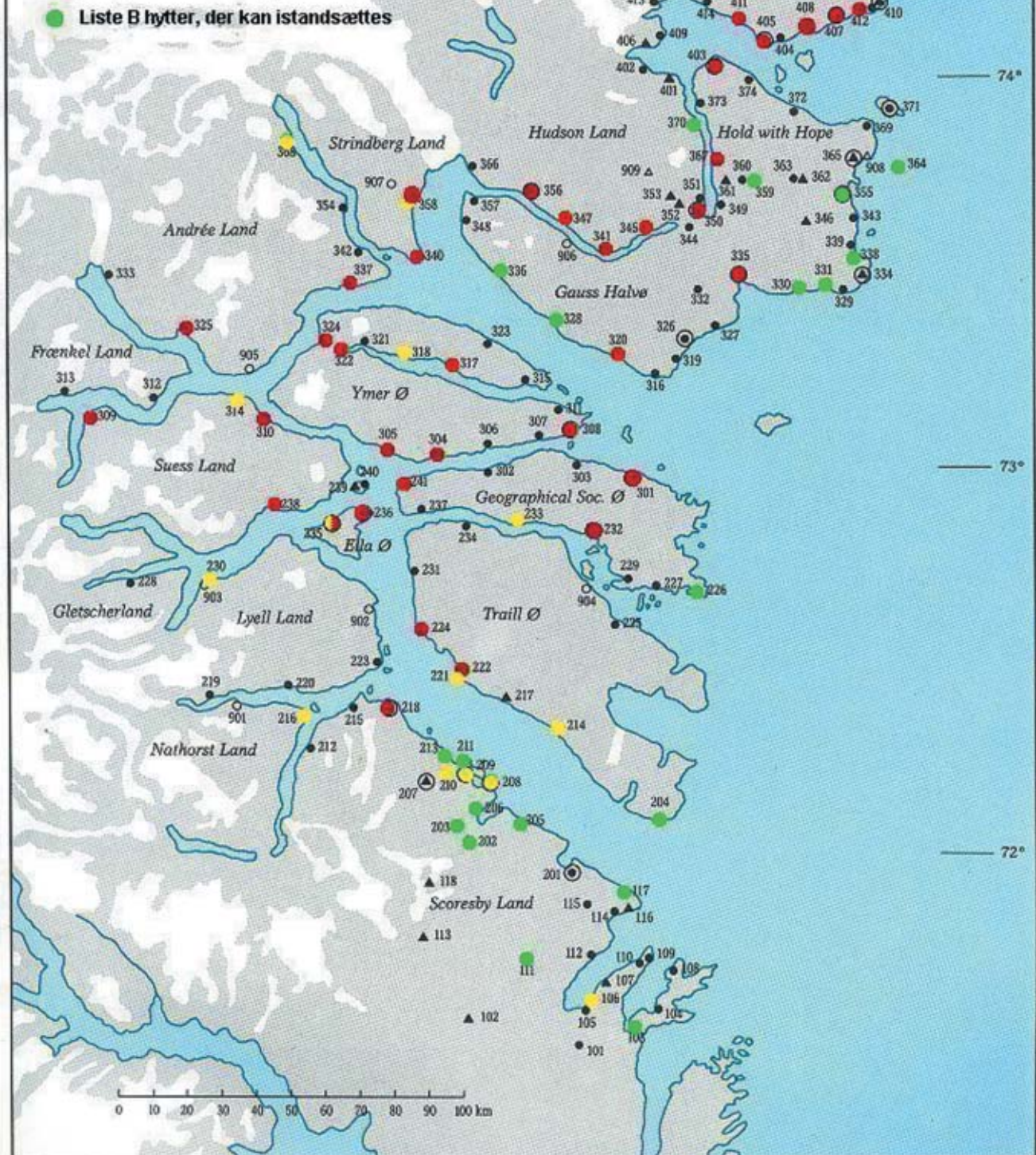

Kortet viser vedligeholdelsesstatus for de gamle hytter, huse og stationer i Nordøstgrønland. Lokalteter markeret med rødt eller gult kan forventes at være i nogenlunde brugbar stand. Øvrige lokaliteter kan derimod ikke forventes at være anvendelige. Lokalteter mærket med grønt er øvrige liste-B hytter, som Nanok eventuelt vil renovere og vedligeholde i de kommende år.

BYGNINGER I NORDØSTGRØNLAND

Område: 71° 30' - 74° 30' N

- Istandsæt af NANOK
- Istandsæt af SIRIUS eller øvrige
- Liste B hytter, der kan istandsættes

Kortet viser vedligeholdelsesstatus for de gamle hytter, huse og stationer i Nordøstgrønland. Lokalteter markeret med rødt eller gult kan forventes at være i nogenlunde brugbar stand. Øvrige lokaliteter kan derimod ikke forventes at være anvendelige. Lokalteter mærket med grønt er øvrige liste-B hytter, som Nanok eventuelt vil renovere og vedligeholde i de kommende år.

Feltrapport for "Daneborg-holdet" 2017

Opgaver

Daneborg-holdet havde følgende opgaver:

- at istandsætte Blæsenborghytten [443] og Antonsens Hytte [444]
- at gennemføre vedligehold og genforsyning af hytter, som tidligere er renoveret af Nanok i Daneborg regionen
- at tilse, optælle og foretage vedligehold af Nanoks depot Daneborg
- at modtage gods til Nanok på Daneborg
- at klargøre for Nanok-ekspeditionen 2018

Deltagere

Brian Nissen (Sirius '13)

Tobias "Bisse" Daugaard-Petersen (Sirius '12)

Sebastian Bøg Kolind (Sirius '13)

Oprejse og ankomst

Årets Nanoktur startede i Kastrup Lufthavn onsdag den 9. august 2017 meget tidligt om morgenen. Her blev de sidste stumper fordelt, inden turen gik mod Island og videre til Constable Pynt. Her skiftede vi over til flyselskabet, som man altid kan regne med, Norlandair, og turen gik herfra til Mestersvig. Ella Ø holdet blev fløjet afsted, mens vi og Danmarkshavn-holdet ventede på, at det skulle blive vores tur et par timer senere. De gæve piloter returnerede, men kunne se på vejrudsigten, at det var for tåget på Daneborg til at kunne lande. På Danmarkshavn så det derimod godt ud. De fløj da afsted mod Danmarkshavn, mens vi fik lov til at vente en dag på Mestersvig. Heldigvis var vi i godt selskab af Ugler og personale fra SPG (Stations- og Patruljetjenesten Grønland); gæstfriheden på Kysten længe leve. To bjørnebesøg blev det da også til på

stationen, men bamsen var mere interesseret i affaldet ude på Dumpen end i personalet, så situationen forløb ganske roligt.

Daneborg

Torsdag eftermiddag forlod vi Mestersvig med information om, at tågen lå og ulmede omkring Daneborg. Piloterne fandt et hul i skyerne, der tilfældigvis var lige over landingsbanen på Daneborg, og efter hvad der følte som evigheder, kunne vi atter høre hundene gø i det fjerne og blev vel taget imod af Sirius, bestående af blandt andet gamle overvintringskammerater og slædemakkere. Efter lidt kaffe og kage i Sirihus indtog vi Sandodden [425-1], hvor en kost og en våd klud gjorde underværker. Der kom varme på hytten og kort tid efter følte vi os igen "hjemme" på Kysten.

Så blev det fredag og vi skyndte os med at få rigget de to gummibåde til. Motorerne skulle efterses og afprøves og det samme skulle fartøjsdragterne. Vi fik heldigvis hjælp af de altid søde og rare Egon Frandsen og Henrik Spanggård fra Aarhus Universitet.

Vi blev klar til en lille testsejlad og susede på fladt vand mod Zackenberg. Vi havde fra nogle af forskerne hørt, at Havnehuset ved Zackenberg hytten [438-1] godt kunne bruge en kærlig hånd. Da vi kom frem, fik vi først lavet lidt tagpapreparationer på Fiskerhytten [438-4] og på Zackenberg hytten. Havnehuset var slemt tilredt, men vi gjorde vores bedste for at lukke taget og siderne med det tagpap, som vi havde med. Døre og skodder blev sat fast igen og den kan atter klare nogle vintre.

Forsyningskibet var i år lidt forsinket, så vi nåede at sejle en tur forbi Djævlekløfthytten [427], Henningelv hytten [416] samt Dahl Skær hytten [412] og reparere diverse tagpap- og andre småskader. Der blev også produceret nye skodder til sidstnævnte.

Grundet det sene skibsmik var Sirius lidt i undertal.

Blæsenborg [443] ved ankomsten. Materialer til renovering af hytten var i forvejen, i maj-juni, bragt op til hytten med snescootere af Zackenberg Zero folkene.

Vi trådte til og gav en hjælpende hånd med blandt andet at pakke proviant, hundefoder og udstyr ud. Desuden assisterede Bisse, som til daglig er dyrlæge, dyrlæger fra Københavns Universitet med at tage blodprøver på Sirius' slædehunde.

Jørgen Skaftø fra Zackenberg Zero havde stået i spidsen for en mindre ekspedition i slutningen af april-maj, hvor de på snescootere bragte materialer og proviant op til Blæsenborg [443] og Antonsens hytte [444]. Og takket være ham havde vi kun vores personlige stumper og lidt kul og fuel, der ikke havde været plads til på slæderne, som vi skulle bære. Vi var nu klar til at sætte kursen mod Zackenberg, hvor bådene skulle trækkes op, og så ellers gå de små 5 km op til Blæsenborg.

Blæsenborg [443]

Det var lidt gråt og blæsende, da vi nåede frem, så der var ingen grund til at sætte sig ned og falde i staver i kulden. Hytten blev tømt og der blev gravet frit hele vejen rundt. De nederste brædder på tre af siderne blev skiftet plus lidt af en hjørnestolpe. Gulvet lå direkte oven på jorden og var desværre pilråddent. Dette blev taget ud og der blev gravet jord ud, inden nye strøer og gulvbrædder med luft omkring blev lagt. Bisse var

indendørsmand og ved midnat var gulvet klar. Sebastian og jeg fik paptjansen udenfor. Vi var dog lidt uheldige med vejret, da det begyndte at sne ved 18 tiden. Temperaturen var lige omkring frysepunktet, så vi blev en smule våde, men ikke noget der ødelagde humøret. Vi fik lagt underpappet løst på taget, da vi ville sove i hytten. Vi kunne fint være på gulvet alle tre. I løbet af natten tøede sneen dog og begyndte lige så fint at dryppe ind i hytten i den ene side. Efter lidt biksen og baksen kl. 04:30 fik vi det ordnet og endte med at sove tre mand på kun to liggeunderlag i den ene side af hytten. Kl. 8 var det ud af posen, godt kolde og så i det våde tøj fra dagen før. Vi knoklede på og ved frokosttid var ovnen installeret og hytten var lukket med underpap, så vi kunne komme ind og blive tørre. Vejret artede sig og arbejdet skred hastigt frem. Da der ved et tilfælde var blevet lagt både sort og grøn overpap ud til hytten, blev siderne grønne og taget plus vindfanget sorte. Nye inddækninger omkring dør og vindue som også blev kittet om, skodde og stenkasse til skorsten blev lavet og brændt en smule, så de kom til at ligne de oprindelige. Indenfor blev der lavet en ny buf og et bord i stil med det tidligere. Hytten blev gjort fin og restmaterialerne blev lagt lidt bagved, så de kan blive hentet ned til næste forår.

Renovering af Blæsenborg [443]. Det gamle gulv var råddent og måtte skiftes. Indenfor blev der lavet en ny buf og et bord i stil med det tidligere.

T.v. Færdigt arbejde Blæsenborg! T.h. Tre glade Nanok'ere, f.v. Tobias Daugaard-Petersen, Brian Nissen og Sebastian Bøg Kolind.

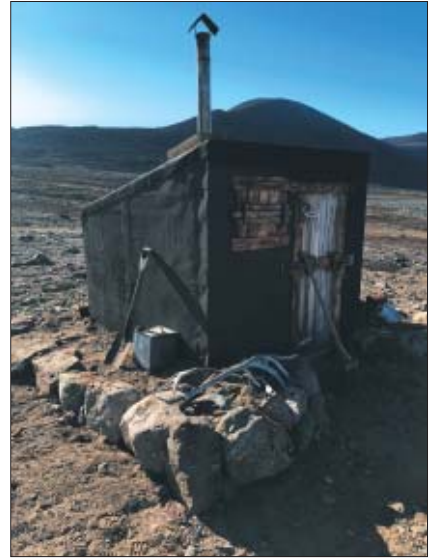
Antonsens hytte [444]

Spændte på næste projekt vandrede vi de 17 km videre op gennem Store Sødal på en dejlig varm solskinsdag. Antonsens hytte blev nået og den så ved første øjekast ikke så slem ud. Vi fulgte samme procedure med at tømme ud og grave fri omkring hytten. Da værktøjet

blev pakket ud, opdagede vi, at der ved et uheld ikke var blevet pakket søm. Til gengæld var der en pakke skruer. Vi vidste dog, at der ikke var så meget strøm tilbage på batteriet til vores skruemaskine, så vi var noget spændte på at se, hvor langt det rakte. Heldigvis

Renovering af Antonsens hytte [444] i Store Sødal. Øverst: Hytten ved ankomsten. De nederste 15-30 cm af væggene var rådne. Hjørnebrædderne og brædderne ved døren blev skiftet, så de kunne bære hytten.

Antonsens hytte [444] efter renovering. Den gamle ovn stod på en flad sten på 1/2 m² og resten af gulvet bestod af jord og sten. Vi valgte at lægge et trægulv og fik placeret stenen, så den nye ovn også kom til at stå på den.

fandt vi to pakker meget rustne søm i hytten, som kunne bruges og alle de gamle papsøm, som allerede sad i brædderne, blev forsigtigt hevet ud og rensset, så de kunne genbruges.

Brædderne her var lodrette og da der blev åbnet op for hytten, viste det sig, at de nederste 15-30 cm var rådne. Da vi ikke havde træ nok til at skifte brædderne hele vejen rundt i fuld længde, valgte vi at skifte hjørnebrædderne og brædderne ved døren. Disse lod vi stå på nogle sten, så de bar hytten og herved kunne det rådne skæres væk hele vejen rundt og friske brædder sættes i. Hytten blev beklædt med pap og denne gang kunne vi lave den helt sort med en enkelt grøn bane på bagvæggen. Den gamle ovn stod på en flad sten på 1/2 m² og resten af gulvet bestod af jord og sten. Vi valgte at lægge et trægulv og fik placeret stenen, så den nye ovn også kom til at stå på den. Et efter vores mening rigtig godt valg. Inddækninger omkring dør og vindue, ny skodde, ny buf og et bord blev lavet og monteret, hvorefter hytten nu er klar til at modtage sine første gæster.

Andre opgaver

En anden del af vores opgave var at tilse de allerede istandsatte hytter, syd og vest for Daneborg. Med gummibådene satte vi igen på fladt vand kurs mod Leirvågen [434] i Lerbugten, hvor en nysgerrig sæl kom helt ind til kysten og gav sig god tid til at hilse på. På turen videre til Bjørnnesstua [437] gik den ene af vores 40 HK motorer i stå og efter lidt bøvl besluttede vi at sætte reservemotoren på, så vi kunne komme ind til hytten. Her kæmpede vores maskinmand, Sebastian, en brav kamp for at få gang i motoren, men uden

held. Vi pakkede en smule om og tog turen ind til Fjordbotten [454] og videre til Moskusheimen [429] i en båd. På vej væk fra sidstnævnte dukkede der pludselig en bjørn op, som sikkert var noget skuffet over, at hytten nu er tømt for proviant og den luskede da også stille og roligt videre. Med reservemotoren på fik vi sejlet de to både til Zackenberg, hvor vi var så heldige at få hilst på vores gamle Nanok- og Siriuskollega Tjock (Jørn Ladegaard, Sirius årgang '74). En lækker middag senere svingede vi atter gummibådene ud på Young Sund og lagde kort tid efter til ved Daneborg. Der blev igen pakket ud og vores 40 HK motor, som åbenbart var færdig med at spille fornærmet for denne gang, startede hurtigt op, da vi prøvede at hive i den. Samme aften var vi inviteret til afskedsmik for de sidste hjemrejsende Siriusfupper. Det blev til en hyggelig aften i altid godt selskab i Sirihus.

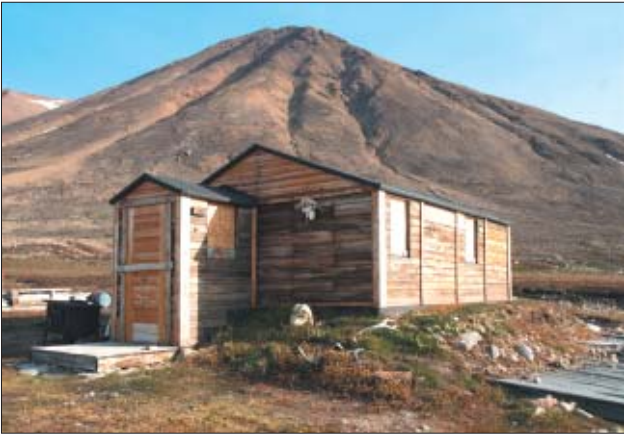
Det sidste togt gik sydpå øst om Clavering Ø. Elvsborg [407] fik en ny skodde og en lille reparation af døren. Dødemandsbugten [408], som blev sat i stand af Nanok i 2014, stod stadig rigtig flot. Den yderste dør havde sat sig en smule og blev rettet til, inden Eskimonæs [405] og Krognæss [403] også blev besøgt. Der havde været bjørnebesøg i Mellehuset [367] og Norma hytta [411-2], men der var ikke sket mere, end at det kunne klares med lidt brædder, noget tagpap og en oprydning. Ruinen Sandvik [411-1] blev ved samme lejlighed også besøgt. Den kunne meget vel være et fremtidigt Nanok-projekt. Hjemad gik det i høj sø og vi tog derfor et stop ind forbi Guldminen [922], hvor vi fandt indgangen, men desværre intet guld. Hjemme på Daneborg blev bådene rigget af, motorene og grejet

T.v. Bjørnnesstua [437]. T.h. Moskusheimen [429].

T.v. Dahl Skær Hytten [412]. T.h. Elvsborg [407].

T.v. Dødemandsbugten [408]. T.h. Eskimonæs [405].

T.v. Norma hytta [411-2]. T.h. Mellemhuset [367-2].

blev rengjort og lagt på plads. Sandodden, Bådhuset og Skindskuret fik en tiltrængt oprydning, alt imens der blev talt op. De sidste par dage tog Daneborg sig ud fra sin bedste side med høj sol og næsten vindstille. Den 30. august sluttede turen af med en flot flyvetur til Constable Pynt og videre over Island til København.

Afslutning

Nanok-hold Daneborg '17 takker for en helt aldeles fantastisk tur. Vi takker Sirius mange gange for lån af alt lige fra toiletter til hjælp med køretøjer og værktøj. Der skal også lyde en kæmpe tak til Egon Frandsen, Jørgen Skafte, Lars Holst, Henrik Spanggård og Jonas fra henholdsvis Aarhus Universitet og Zackenberg for deres store arbejde med at køre materialer ud til hytterne og for hjælp på stationerne.

Brian - Tobias - Sebastian

Daneborg-holdets sejl- og vandreruter 2017:

Sejlads 1 (gul): 41 km

Sejlads 2 (grøn): 61 km

Sejlads 3 (blå): 175 km

Sejlads 4 (rød): 215 km

Vandrerute (lilla): 44 km

I alt: 536 km

*Antal hytter og stationer renoveret / tilset / vedligeholdt /
genforsynet: 18 stk.*

Panorama over Eskimonæs.

Feltrapport for "Ella Ø holdet" 2017

Opgaver

Ella Ø holdet havde følgende opgaver:

- at færdiggøre indretning af Tolvmandsbarakken samt opstille og indrette ny Nanok container
- at foretage vedligehold på Nanoks fartøjer
- at tilse, optælle og foretage vedligehold af Nanoks depot på Ella Ø
- at tilse diverse hytter og huse i Ella Ø området og fotografere disse med Google Street View (GSV) kamera
- at optage paspunkter med Javad Triumph GPS for Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering
- at modtage gods til Nanok på Ella Ø
- at klargøre for Nanok-ekspeditionen 2018

Deltagere

Peter Schmidt Mikkelsen (Sirius '77)

Aage Sandholdt (Sirius '72)

Oprejse og ankomst til Ella Ø

Ella Ø gruppens to deltagere mødtes tidligt om morgenen 9. august 2017 i Kastrup Lufthavn med Nanok-holdets øvrige syv deltagere. Herfra gik turen med Icelandairs rutefly til Keflavik og videre med Air Iceland's Dash-8 fra Reykjavik Lufthavn til Constable Pynt. Efter nogle få minutters ophold i Constable Pynt fløj vi videre til Mestersvig med den legendariske pilot Jónas Finnbogason ved pinden på Norlandair Twin Otter TF-NLC. I Mestersvig stod alle Nanok'ere af undtagen Ella Ø holdet, der straks fortsatte til Ella Ø, hvor vi ankom ved 18-tiden i dejligt solskinsvejr og blev vel modtaget af de fem tilstedeværende Sirius-fupper: Anton, Mikkil, Silas, Jens og Steffan samt

Hverken Ørnereden eller Tolvmandsbarakken var i vinterens løb blevet beskadiget af isbjørne.

deres tre dejlige slædehunde: Christian, Marius og Lauge. Alt så fint ud og til vores glæde havde der i vinterens løb ikke været indbrud af bjørn i hverken Ørnereden eller Tolvmandsbarakken. En god start.

Opstart og sejlads nr. 1: Vega Sund

Næste morgen, 10. august, startede vi på sommerens opgaver. Grundet forskellige omstændigheder var årets Royal Arctic Line (RAL) forsyningskib forsinket ca. ti dage i forhold til den oprindelige plan. Nu var skibets forventede ankomst til Ella Ø i stedet udskudt til den 13. august. Dette betød, at vi måtte ændre i rækkefølgen på vore egne arbejdsplaner, medens vi ventede på at skibet skulle ankomme med vores gods.

Dagens første projekt var at få Brebøl-jollen gjort klar og søsat. Det var den allerede ved middagstid og dermed kunne vi gå videre og samle grej sammen til vores første sejlads, der skulle gå ind i Vega Sund. I løbet af dagen optog vi desuden et GPS paspunkt på taget af Tolvmandsbarakken. Den Javad GPS, som vi

F.v. Aage, Peter og Sirius-fupperne: Jens, Silas, Mikkil, Steffan, Anton samt hundene: Christian, Lauge og Marius. T.h. Brebøl-jollen gøres klar.

T.v. Remmesæler på isflage i Vega Sund. T.h. Sverresborg [232]. Midt på toppen af taget ses omridset af Javad GPS'en, som vi havde kørende medens vi arbejdede på huset.

anvendte, skal optage i mindst 3-4 timer for at paspunktet kan opnå tilstrækkelig præcision.

Næste dag, 11. august kl. 07:30, afgang vi fra Ella Ø i Brebøl-jollen med kurs mod Vega Sund. Undervejs var vi forbi Maristua [236] for at tjekke hytten og udlægge et eksemplar af bogen "North-East Greenland 1908-60", som Nanok har besluttet at udlægge i alle renoverede hytter. Maristua var i ganske god stand. Vi optog her også Google Street View (GSV) fotos, som vi efterfølgende gjorde i alle de hytter, vi besøgte på vore sejlads.

Fra Maristua fortsatte vi over Kong Oscar Fjord og ind i Vega Sund, hvor vi blev mødt af tæt lav morgentåge; men takket være GPS kunne vi uden problemer manøvrere direkte ind til Sverresborg [232], hvor vi ankom kl. 10:30. Undervejs passerede vi tæt forbi tre remmesæler, der lå og dasede på en isflage. Javad GPS'en blev straks stillet op på taget af Sverresborg og sat til at optage. Sverresborg havde i

vinterens løb haft besøg af isbjørn, der bl.a. havde ommøbleret lidt på skorstensrøret og andet inventar, som vi gik i gang med at reparere. Medens vi var i gang med det, fik vi endda besøg af en isbjørn, der nysgerrigt stod og vejrede os gennem tågedisen på et par hundrede meters afstand. Med riflerne inden for passende rækkevidde holdt vi øje med den, medens vi fortsatte arbejdet. Vi var dog ikke mere interessante, end at den efter nogen tid traskede videre. Ved middagstid klarede det op og efter tre timer slukkede vi for Javad GPS'en og returnerede i flot solskinsvejrtil Ella Ø via et kort besøg i Solveigs Hytte [233], som var i god stand.

Vi ankom til Ella Ø i tid til aftensmaden og delte med god samvittighed tre dåser Wienergryde af ældre, men dog stadig spiseligt dato, - en klassisk konserver ved Sirius, der også vakte gode minder om vore egne forgange tider som Siriusmænd.

T.v. Aage udskifter det defekte udstødningsrør på "Agsut". I midten: De defekte dele. T.h. Det nye udstødningsrør monteret på "Agsut".

T.v. RAL's forsyningskib "Malik Arctica" ankommer til Ella Ø. T.h. Nanoks nye container placeres ved Tolvmandsbarakken.

Stationsarbejde og skibsmik

Tilbage på Ella Ø gik vi i gang med at forberede til skibsmik og bl.a. nedpakke forskellige ting, der skulle hjemsendes med skibet. Desuden tog vi den bageste presenning af vores kutter "Agsut", som skulle have udskiftet udstødningsrør og brændstofpumpe. Dette arbejde startede næste dag, 13. august, hvor vi også optog Street View fotos af Ørnereden.

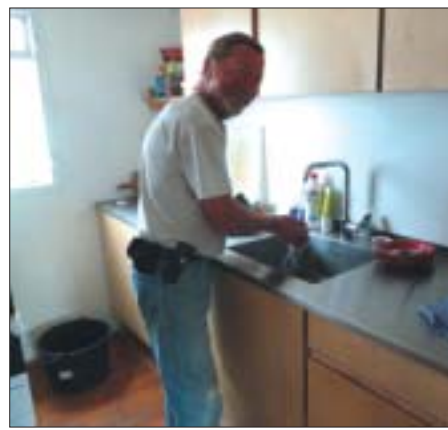
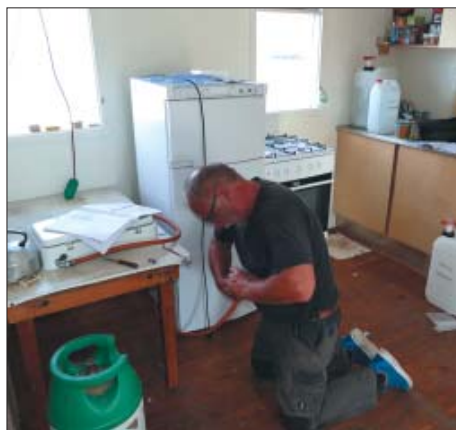
Kl. 14 ankom "Malik Arctica", RAL's ny forsyningskib. Losningen startede straks efter og fortsatte til sidst på aftenen. Skibsmikken gik godt og effektivt i det fine, stille vejr og vi fik vores nye Nanok 20 fods container bragt sikkert i land og placeret præcist på den forberedte plads ved siden af vores anden container ved nordsiden af Tolvmandsbarakken. Med containeren modtog vi også det opsendte gods, således at vi nu for alvor kunne tage fat på det planlagte arbejde på Ella Ø.

Indretning af Tolvmandsbarakken m.m.

Den følgende dag gik med udpakning af det modtagne gods og med klargøring til det blæsevejr, der var blevet varslet for næste dag. Vi fik også flyttet alt tømmer ind i den nye container, hvor det vil kunne ligge godt og sikkert fremover.

Næste morgen, 15. august, tog vi fat på at etablere vandforsyning til Tolvmandsbarakken, således at der fremover kan tappes både koldt og varmt rindende vand i husets køkken. Inde i huset blev der installeret gaskomfur og -køleskab samt nye borde og reoler i alle rum og værelser. Indtil om eftermiddagen havde vi ganske stille og solrigt vejr, men ved 15-tiden rullede et ganske voldsomt blæsevejr pludselig ind over stationen. Stormen fortsatte uformindsket indtil hen sidst på aftenen.

Dagen efter, 16. august, var vandforsyningen til Tolvmandsbarakken etableret og i drift; en behagelig

T.v. Installering af vandvarmer til Tolvmandsbarakken. I midten: Montering af køleskab og komfur. T.h. Rindende varmt og koldt vand gør køkkenarbejdet meget lettere.

Tømmer, maling og kemikalier flyttes ind i den nye container, hvor det kan opbevares sikkert og lettilgængeligt.

og tidsbesparende facilitet. I huset blev der i dagens løb også monteret knagerækker, spejle og mørklægningsrullegardiner. Desuden fik vi flyttet diverse udstyr, bl.a. Nanok-ovne, fra det gamle maskinhus ved siden af Ørnereden ned i den nye container, hvor det vil kunne opbevares mere praktisk.

Torsdag 17. august fik vi færdigmonteret den nye udstødning på "Agsut" og i Tolvmandsbarakken blev der isat døre til to af værelserne, som tidligere havde manglet døre. Hen på eftermiddagen havde Ella Ø besøg af Oceanwides krydstogtskonnert "Rembrandt van Rijn" med omkring tredive turister.

Om fredagen fik vi vinterklargjort "Agsut" samt monteret flagstang på Tolvmandsbarakken. Inde i huset blev de nye døre malet med linoliemaling. Desuden blev den nye container pletmalet for transportskrammer og indrettet med en reol til maling og kemikalier.

Hen på aftenen ankom kutteren "Jytte" med fire gamle Siriusmænd (to gange far og søn) Henrik Friis (årg. '62), Bjarki Friis (årg. '05), Lars Gormsen (årg.

'74), Morten Gormsen (årg. '05) samt nordmanden Ole Kristoffersen.

Næste dag lavede vi forskellige stationsopgaver, gjorde klar til sejlads nr. 2 og fik monteret surringsøjer på Brebøl-jollen.

Sejlads nr. 2: Ymer Ø rundt

Søndag 20. august kl. 7:30 afgik vi på sejlads nr. 2, en tur rundt om Ymer Ø og ind i Dusén Fjord. Det var skyfrit og vindstille, et fantastisk fint sejlvæjr for en tungt lastet motorjolle, der kan sejle godt og vel 40 km i timen. Dagens rute gik forbi Svedenborg [241], Arentz Hytten [304], Laplace [301], Kap Humboldt [308] og ind i Dusén Fjord, hvor vi passerede adskillige flokke af moskusokser, til Brøggers hytte [317] og til slut Noahytten [322], hvor vi stoppede for overnatning. Alle steder tjekkede vi hytterne og optog GSV fotos.

Den følgende dag returnerede vi gennem Dusén Fjord, drejede venstre om og vestover langs nordkysten af Ymer Ø. Dagens første projekt var at forsøge at

T.v. Samling af reoler. I midten: Dørene males. T.h. Flagene går til tops på den nye flagstang.

T.v. Moskusokser i Dusén Fjord. T.h. Rester af den genfundne Kloksethytte [323] på nordsiden af Ymer Ø.

lokalisere spor efter den såkaldte Kloksethytte eller Slippenhytte [323], bygget i 1938 af den norske fangstmand Ole Klokset. Hytten var sidenhen nærmest gået i glemmebogen og endnu ikke lokaliseret under tidligere eftersøgninger. Omkring 10 km øst for Slippen dalen begyndte vi at følge kysten tæt og spejle efter spor af hytten. Heldet tilsmilede os. Omtrent 4 km øst for Slippen fandt vi i en lille vig rester af en hytte, der præcist svarede til den beskrivelse, som Ole Klokset i sin tid havde givet. Stærkt opmuntret af denne sjældne opdagelse fortsatte vi raskt vestover og besøgte Ragnhilds-hytten [337] på vejen til Varghytten [324] i Blomsterbugten, målet for dagens sejlads, hvor vi overnattede.

Næste dag, tirsdag 22. august tog vi afsted fra Blomsterbugten kl. 08, netop som "Ocean Atlantic" med Quark Expedition var ved at ankre op for at besøge hytten. Vores første stop var Bjørnheimen [310], hvor vi reparerede døren og bordet. Derefter fortsatte vi videre gennem Antarctic Sund, først i strålende havblik,

der så gradvist skiftede til kraftig modvind og sø, der gav nogle bump på vejen, indtil vi kom vel frem til Namdalshytten [305] ved frokosttid. Her lavede vi en ny vinduesskodde, da den gamle var ødelagt. Til slut blev kursen sat mod Ella Ø via et kort stop på Maria Ø. Samtidig med at vi anløb Ella Ø, ankom også "Jytte" og dens besætning fra en tur i Dicksons Fjord.

Dagen efter gik med diverse stationsarbejder og nyindretning af vore containere. Kl. 8 ankom inspektionsskibet "Vædderen", som ankrede op nær Maria Ø, hvorfra deres RIBs dagen igennem sejlede færgefart med gods for Sirius til og fra Ella Ø.

Torsdag 24. august ankom ved 9-tiden en Norland-air Twin Otter for at afhente Sirius-fupperne. Der medfulgte et par teknikere for at tilse stationens strømgenerator. Kl. 14 tog vi afsked med de gæve fupper og deres dejlige hunde og var nu alene to mand tilbage på stationen. Fredagen gik med optælling og indretning af Nanok-depotet samt klargøring til sejlads nr. 3.

T.v. Aftenstemning ved Noa Sø Hytten [322]. T.h. Reparation af døren på Bjørnheimen [310].

*T.v. Hamna [208-2] trænger til en gennemgribende renovering både ude og inde. Nanok har planlagt denne til 2020.
T.h. Udskiftning af defekt H-stykke på Kap Peterséns [218].*

Sejlads nr. 3: Kong Oscar Fjord

Vores tredje og sidste sejlads startede tidligt om morgenen lørdag 26. august og gik via Maristua [236], Kongeborgen [224-2], Holm Bugt Hytten [222], Hamna [208-2] til Nyhavn [209-2] ved Mestersvig. Her blev vi modtaget af ”Jyttes” besætning og velvilligt indbudt til bispisning og overnatning i ”Kontoret”; en af de få endnu brugbare bygninger på stedet. Vi aflagde også et kort besøg på Mesters Vig Flyveplads og kunne også der hilse på gamle venner.

Næste morgen kl. 7 afgang vi fra Nyhavn for at

returnere til Ella Ø. På vejen besøgte vi Kap Peterséns stationen, hvor vi udskiftede det defekte T-stykke på skorstenen. Derfra fortsatte turen mod Ella Ø i noget blandet sejlervej, varierende fra absolut havblik i østenden af Narhvalsund til skummende søgang og blæst rundt om Bastionen. Vi ankom imidlertid velbeholdne til Ella Ø kl. 11:30 i blæst og strålende solskin. Ved højvandet senere på eftermiddagen trak vi Brebøl-jollen på land og dermed sluttede en fin sejl sæson for Ella Ø holdet.

*T.v. Ella Ø med Tolvmandsbarakken og de to Nanok containerne i forgrunden.
T.h. Tolvmandsbarakken kort før afrejse. Det er blevet et dejligt ekspeditionshus.*

Ella Ø holdets sejlruiter 2017:

Sejlads 1 (rød): 160 km

Sejlads 2 (blå): 440 km

Sejlads 3 (grøn): 215 km

I alt: 815 km

*Antal hytter og stationer tilset / vedligeholdt / genforsynet
ifm. sejladserne: 16 stk.*

Afrigning og afslutning

I dejligt, stille arktisk solskinsvejr forløb 28. - 29. august med afrigning, optælling og vinterklargøring af Brebøl-jollen, Tolvmandsbarakken og Nanok-depot. Ved 11-tiden den 30. august landede en Norlandair Twin Otter TF-NLC for at afhente os efter tre fantastiske uger på Ella Ø og i Ella Ø området.

Vi havde fået løst alle planlagte opgaver plus en del flere, også takket være et godt vejr gennem hele perioden.

Undervejs fik vi meget imødekommende hjælp fra mange sider, ikke mindst af Sirius-fupperne på Ella Ø, Stations- og Patruljetjenesten Grønland (SPG), Arktisk Kommando (AKO), Slædepatruljen Sirius og Forsvarets Vagt Mestersvig. Vi er meget taknemmelige for denne assistance.

Peter – Aage

Nanok holdet 2017.

F.v. Peter Schmidt Mikkelsen, Aage Sandholdt, Niels Bjarne Worm Gotfredsen, Jens Chr. Worm Gotfredsen, René Rodtborg Lauritzen, Asger Lakmann Nielsen, Sebastian Bøg Kolind, Brian Nissen, Tobias Daugaard-Petersen.

Om Nanok

Nordøstgrønlandsk Kompagni Nanok er en privat, nonprofit organisation stiftet i 1992 på baggrund af det tidligere *Østgrønlandsk Fangstkompagni Nanok A/S*, grundlagt i 1929.

Nanoks formål er bl.a. *at bidrage til udbredelse af kendskabet til Nordøstgrønland og dets kulturhistorie samt at bidrage til sikring af områdets kulturminde og bygninger.*

Nanok består af en privat kreds på syv personer, kaldet Bestyrelsen. Disse er Peter Schmidt Mikkelsen (direktør), Jens Erik Schultz, Tommy Pedersen, Palle V. Norit, Søren Rysgaard, Fritz Ploug Nielsen og Jesper Mølbak Stentoft (kasserer). Nanoks revisor er Aka Lyng. Torben E. Jeppesen assisterer med materialeindkøb. Nanoks pakkecentral varetages af Kristian Nevers. Foruden de nævnte deltager en række andre enkeltpersoner i Nanoks arbejde. Al arbejde i Nanok er frivilligt og ulønnet.

Nanok udsender hver sommer et felthold typisk med 6-10 deltagere fordelt på 2-3 hold, der i 3-5 uger arbejder i Nordøstgrønland. Resultatet af dette arbejde dokumenteres og offentliggøres i en feltrapport. Ekspeditionsdeltagerne udvælges af bestyrelsen. I årene 1991-2017 er der udsendt i alt 169 Nanok'ere, eller mere end 75 enkeltpersoner, til Nordøstgrønland.

For at kunne gennemføre arbejdet råder Nanok over et betydeligt ekspeditionsmateriel. Derimod besidder Nanok ingen fast ejendom i Grønland.

Nanoks arbejde finansieres af Aage V. Jensens Fonde.

Blandt sine gode samarbejdspartnere og støtter tæller Nanok: Norlandair, Arctic Research Centre, Arctic Science Partnership, Grønlands Selvstyre, Grønlands Nationalmuseum & Arkiv, Grønlands Naturinstitut, Arktisk Kommando, Slædepatruljen Sirius, Forsvarets Vagt Mestersvig, Stations- og Patruljetjenesten Grønland, Royal Arctic Line og TELE.

Nanok har siden 1991 renoveret og vedligeholdt mere end 50 kulturhistoriske bygninger og har for denne indsats modtaget betydelig anerkendelse, bl.a. fra Grønlands Selvstyre

I årene 2003-2007 udarbejdede Nanok på opfordring af det daværende Grønlands Hjemmestyre en ny, unik bygningsmæssig status for samtlige kulturhistoriske hytter og stationer i Nordøstgrønland. Registreringerne er stillet vederlagsfrit til rådighed for Grønlands Nationalmuseum & Arkiv i Nuuk. Et omfattende materiale fra registreringen, herunder fotos og GPS-positioner, er publiceret i bogen *“North-East Greenland 1908-60. The Trapper Era”* (Mikkelsen 2008).

Nanok har siden 2010 haft en formel samarbejdsaftale med Grønlands Nationalmuseum og Arkiv.

Liste over nordøstgrønlandske stationer og hytter renoveret af Nanok 1991 - 2017:

Nr.	Navn	Istandsæt år	Nr.	Navn	Istandsæt år
201	Antarctichavn	2001 (knust 2002)	350	Loch Fyne	1993, 2007
218	Kap Peterséns	1998	356	Hoelsbu	1999, 2000, 2007
224-2	Kongeborgen	2001	358-3	Strindberghuset	2013
222	Holm Bugt hytten	2001	367-2	Mellemhuset	2010
232	Sverresborg	2014	403	Krogness	2010
235	Ørnereden, Ella Ø	2015, 2016	405	Eskimonæs	1998
235	Tolvmandsbarakken	2015-2017	407	Elvsborg	2007-2008
236	Maristua	2008	408	Dødemandsbugten	2013-2014
238	Mineralbukta	2010	411-2	Norma hytta	2010
241	Svedenborg	2011	412	Dahl Skær hytten	2010
301	Laplace	2009	417	Kap Herschell	2002
304	Arentz hytten	2008	425	Sandodden/Karina	1994-2000, 2007, 2009
305	Namdalshytten	2010	429	Moskusheimen	1994
308	Kap Humboldt	1997	434	Leirvågen	2008
309	Rendalshytten	2010	438-2	Zackenbergt	1991-1992
310	Bjørnheimen	2008	438-4	Fiskerhytten	2008
317	Brøggers hytte	2012	437	Bjørnnesstua	2008
320	Smedal	2012	443	Blæsenborghytten	2017
322	Noa Sø hytten	2008	444	Antonsens hytte	2017
324	Varghytten	2002, 2007	447	Germaniahavn	1999
325	Renbughytten	2010	454	Fjordbotten	2013
335	Myggbukta	1999, 2002, 2011	510	Hochstetter	1996, 1998
337	Ragnhilds-hytten	2008	514	Ny Jonsbu	1995
340	Kap Oribos hytten	2000, 2007, 2012	518	Alabahuset	2016
341	Halle	2011	531	Ottostrand	2009
345	Bråstad	2011	628-1	Villaen, Danmarkshavn	2017
347	Petrahytten	2011	---	Kap Moltke /Brønlundhus	2001

Kilde vedr. hyttenumre og -navne: Peter Schmidt Mikkelsen: North-East Greenland 1908-60 The Trapper Era. The Scott Polar Research Institute (SPRI), University of Cambridge (2008).

